

Dosarul nr. 2ra-842/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Lupașcu Livia, reprezentată de avocatul Eșanu Oxana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Livia împotriva Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova” cu privire la recunoașterea discriminatorie a concedierii, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Lupașcu Livia și a fost menținută hotărîrea din 11 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 02 iunie 2017 Lupașcu Livia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova” cu privire la recunoașterea discriminatorie a concedierii, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 02 iunie 2016 prin ordinul nr. 491-c Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” a concediat-o abuziv pe reclamanta Lupașcu Livia.

A considerat reclamanta că, concedierea sa, constituie discriminare din partea angajatorului, tratamentul diferențiat constând în următoarele acțiuni, reclamanta Lupașcu Livia, având o vechime de muncă de 30 de ani la Televiziunea Națională Moldova 1, în calitate de reporter, după un șir întreg de discriminări, discreditări, intimidări, umiliri publice în colectiv, denigrări și răspândirea de neadevăruri ofensatoare la locul de muncă, de către angajator- directorul Departamentului Știri și Dezbateri TVM, i-au fost aplicate trei muștrări aspre, cu concedierea acesteia din funcție.

A indicat reclamanta că, scopul acestor discriminări, care au fost răsfrânge nu numai asupra sa, ci asupra unui număr de treizeci de salariați din același departament, unii fiind concediați, alții fiind nevoiți să plece forțat, a fost de a

constitui o altă echipă, ce ar fi aduși de directorul Ecaterina Stratan din rândul rudelor sau foștilor colegi de la canalul de televiziune Euro TV.

A menționat reclamanta că, de-a lungul anilor 2014-2016 a fost supusă sistematic unei hărțuiri morale, unui tratament diferențiat de către directorul Departamentului Știri și Dezbateri TVM1, cu singurul scop, de a crea presiune psihică și profesională asupra sa și de a o hărțui permanent, cu lezarea demnității sale.

A mai comunicat reclamanta că, a fost persecutată de directorul Departamentului Știri și Dezbateri TVM1, prin următoarele modalități: nu i se oferea de lucru, nu îi erau acceptate temele pentru reportaje, iar în lipsa sa a fost blamată și criticată pe nedrept la ședințele Departamentului.

A relevat reclamanta că, la data de 23 iulie 2015, se afla în exercițiul funcțiunii în calitate de reporter, la o filmare la Judecătoria Militară, unde se examinau mai multe cazuri de maltratare a deținuților. După o lună de la filmări, directorul Departamentului Știri și Dezbateri TVM1, a sancționat-o prin aplicarea unei muștrări aspre, invocându-se faptul că, prin acordarea de către reclamantă a unei întrebări unei persoane învinuite, acesteia din urmă i-a fost încălcată prezumția de nevinovăție.

A considerat că, o altă dovadă a persecutării și discriminării reclamantei este aceea că, la ședința lărgită a Centrului Sindical Național Ramural al salariaților Companiei „Teleradio-Moldova”, unde a fost cerut acordul ca să fie concediată reclamanta, aceasta din urmă nu a fost invitată la ședință, la ședință fiind prezentă directorul Departamentului Știri și Dezbateri TVM1- Ecaterina Stratan, care a denigrat-o și a influențat organizația sindicală ca să voteze concedierea abuzivă a reclamantei.

A susținut reclamanta că, tratamentul diferențiat a fost aplicat din cauza nerespectării criteriilor protejate de discriminare, ce țin de opinie, și anume din motiv că reclamanta nu are orientări politice identice cu cele ale conducerii, și pe criteriu de vârstă, or, au fost înlăturați din funcție angajații cu vechime în muncă, cu scopul angajării unor rude, foști colegi sau subalterni ai reprezentanților conducerii Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova”.

A precizat reclamanta că, faptul discriminării sale a fost dovedit prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2012, prin care, s-a constatat că, sancțiunile disciplinare i-au fost aplicate succesiv, imediat ce noua administrație s-a instalat în funcție.

A invocat reclamanta că, faptul discriminării implicit atrage după sine suferințe care urmează a fi compensate prin încasarea unui echivalent bănesc.

Astfel, Lupașcu Livia, cu concretizările ulterioare, a solicitat repunerea în termen, constatarea faptei concedierii sale abuzive și repetate ca fiind discriminare, încasarea din contul pârteii Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” în beneficiul reclamantei a prejudiciului material și moral în valoare de 200 000 de lei, precum și a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma asistenței juridice.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 februarie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Livia, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 24 februarie 2020 Lupașcu Livia a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe din 11 februarie 2020 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021 a fost respins apelul declarat de Lupașcu Livia și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 februarie 2020.

Astfel instanța de apel, aplicând prevederile art. 8 alin. (1) Codul muncii, art. 1 alin. (1), art. 4 lit. f), art. 7 alin. (1) și (2), art. 10 alin. (1) lit. c), art. 18 alin. (1), art. 19 al Legii nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității, la circumstanțele speței deduse judecării, a conchis că, prima instanță corect a concluzionat faptul că, în pofida faptului că reclamanta Lupașcu Livia a relatat că în privința acesteia s-au admis acțiuni de hărțuire, manifestate prin crearea unui mediu ostil, prin aplicarea de către angajator a sancțiunilor disciplinare sub formă de muștrare aspră, cu ulterioara concediere, deși alți colegi ai acesteia nu au fost sancționați pentru aceleași fapte, fiind astfel tratată diferențiat de către angajatorul său, reclamanta nu a prezentat careva probe care să confirme faptul hărțuirii acesteia prin crearea de către angajator a unei atmosfere de lucru ostile și denigratoare, precum și o manifestare diferită din partea angajatorului și fără o justificare obiectivă și rezonabilă a sa cu alți salariați aflați în situații comparabile.

Astfel, instanța de apel a reținut că în vederea constatării unei discriminări, trebuie să existe un tratament diferențiat al persoanelor care se află în situații analogice sau relativ similare, iar reclamanta Lupașcu Livia nu a prezentat careva înscrisuri, care să ateste faptul că ultima a fost tratată diferențiat de către angajator în coraport cu alți angajați ai Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova”.

Mai mult ca atât, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate argumentele primei instanțe cu referire la faptul că, reclamanta Lupașcu Livia nu se află în situații analogice cu colegii săi, din motiv că fiecare salariat al Companiei „Teleradio-Moldova” deține sarcini și responsabilități diferite și individuale în raport cu funcția deținută, pentru care poartă responsabilitate, și pentru neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor, poate fi sancționat.

În ceea ce privește alegațiile reclamantei, precum în privința sa a fost admisă o hărțuire din partea angajatorului, Colegiul civil al instanței de apel a reținut că, la cazul de față, reclamanta nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente faptul hărțuirii acesteia la locul de muncă, prin prisma condițiilor stabilite de art. 2 – a) comportamentul nedorit; b) care a condus la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor, sau ofensator; c) scopul sau efectul comportamentului a fost să lezeze demnitatea; d) pe baza unui criteriu stipulat de lege.

Instanța de apel a respins și argumentele apelantei Lupașcu Livia, precum că prima instanță nu a analizat înscrisurile prezentate de către reclamantă care demonstrează încălcările grave care au fost depistate la pârât, atât de Consiliul Audiovizualului, cât și de Ombudsmanul IPNA Compania Teleradio Moldova, dat fiind faptul că aceste înscrisuri nu sunt pertinente prezentei cauze și nu atestă manifestarea sub careva formă a discriminării și hărțuirii din partea angajatorului față de reclamanta Lupașcu Livia.

Sub alt aspect, Colegiul civil al instanței de apel nu a analizat argumentele reclamantei Lupașcu Livia prin prisma ilegalității și netemeinicii ordinelor de sancționare a ultimei, dat fiind că în această privință s-au pronunțat instanțele de

judecată, în acest sens fiind emise hotărâri irevocabile, care au fost anexate la materialele cauzei, iar în temeiul art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

La fel, instanța de apel a considerat necesar de accentuat și faptul că, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității prin decizia din 07 iulie 2017, a conchis că, probele privind constatarea discriminării prezentate de către reclamantă și anume, ordinele de aplicare a sancțiunilor disciplinare și concediere, verificarea legalității acestora are loc pe cale judiciară dar nu constituie obiect de examinare ce ar ține de competența Consiliului, din care motiv și plîngerea a fost declarată inadmisibilă.

Cu referire la pretențiile reclamantei privind repararea prejudiciului material și moral, Colegiul civil al instanței de apel le-a apreciat ca fiind subsecvente acțiunii de bază – constatarea concedierii, ca fiind discriminatorie, din care considerent le-a respins ca fiind neîntemeiate.

În consecință, Colegiul civil al instanței de apel a constatat că, argumentele invocate în cererea de apel poartă un caracter declarativ și nu corespund realității, concluzia primei instanțe în acest sens este bazată pe normele de drept material aplicabile speței, pe probe concludente, utile și pertinente și corespunde prevederilor legislației în vigoare, care a cercetat pertinent probele administrate la materialele pricinii și corect a soluționat litigiul dat în conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă. Iar, apelantul în apelul depus nu a invocat nici un argument care ar putea răsturna concluzia dată de prima instanță.

La 24 martie 2021, Lupașcu Livia, reprezentată de avocatul Eșanu Oxana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel eronat a tălmăcit normele de drept material în raport cu circumstanțele concrete ale speței respective, precum și aprecierea arbitrară a probelor din dosar. Astfel, consideră că, instanța de apel examinând cererea de apel a aplicat eronat normele de drept material și procesual, incorect a constatat netemeinicia pretențiilor formulate de Livia Lupașcu.

În conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 03 februarie 2021, iar copia deciziei integrale fiind expediată la adresa electronică a apelantei Lupașcu Livia, livialupascu@mail.ru cît și la adresa electronică a reprezentantului apelantei Lupașcu Livia, avocatul Eșanu Oxana, e_oxana@yahoo.com, la 03 martie 2021 (f.d.187/Vol.II).

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 24 martie 2021 se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 20 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimatelor Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, copia recursului și a înștiințat-o despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referința depusă la 25 mai 2021, Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” a solicitat ca recursul declarat de Lupașcu Livia, reprezentată de avocatul Eșanu Oxana să fie declarat inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 din Codul de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care

evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Lupașcu Livia, reprezentată de avocatul Eșanu Oxana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Lupașcu Livia, reprezentată de avocatul Eșanu Oxana împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filioncova

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru